

STANDARD ČÍSLO 03

INFORMOVANOST O VÝKONU SPOD

3. Informovanost o výkonu sociálně-právní ochrany dětí	
Kritérium	
3a	Orgán sociálně-právní ochrany zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup či jiným vhodným způsobem pravidla a postupy jím vytvořené za účelem naplnění těchto standardů kvality sociálně-právní ochrany při poskytování sociálně-právní ochrany.
3b	Orgán sociálně-právní ochrany má zpracovány informace o rozsahu a podmínkách poskytování sociálně-právní ochrany, a to ve formě srozumitelné cílové skupině. Tyto informace jsou veřejně dostupné.

3a) FORMY POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ O ČINNOSTI OSPOD

Elektronicky

- Internetové stránky www.novy-bor.cz/, zveřejňují Standardy kvality SPOD, uvádějí postupy řešení různých životních situací
- Internetový Katalog sociálních a souvisejících služeb Novoborska www.novy-bor.cz/customers/nyovy-bor/ftp/File/MeU/_OSVAZ/Katalog%20%202010.pdf

Tištěná podoba

- Informační tabule umístěné v budově MěÚ v Novém Boru
- Informační letáčky s popisem činnosti OSPOD pro děti i dospělé
- Standardy kvality OSPOD dostupné v tištěné podobě u vedoucí OSVZ
- Materiály pracovní skupiny Komunitního plánování pro rodinu s dětmi a mládež
- Tištěný Katalog sociálních a souvisejících služeb Novoborska

Telefonicky

- Při jednání se zájemcem i činnost OSPOD

Osobně

- Při osobním jednání na OSPOD
- Při terénní práci v rodinách
- V rámci spolupráce s dalšími organizacemi – školy a školská zařízení, zdravotnická zařízení, policie, úřady atd.

3b) INFORMACE O ROZSAHU A PODMÍNKÁCH POSKYTOVÁNÍ OSPOD

SPOD je zákonem vymezena především jako

- Ochrana práva dítěte na příznivý vývoj a řádnou výchovu
- Ochrana oprávněných zájmů dítěte, včetně ochrany jeho jmění
- Působení směřující k obnovení narušených funkcí rodiny
- Zabezpečení náhradního rodinného prostředí pro dítě, které nemůže být trvale nebo dočasně vychováváno ve vlastní rodině

Předním hlediskem poskytování SPOD je nejlepší zájem, prospěch a blaho dětí, ochrana rodičovství a rodiny a vzájemné právo rodičů a dětí na rodičovskou výchovu a péči. Přitom se přihlíží i k širšímu sociálnímu prostředí dítěte. Jakékoliv zasahování do soukromí a rodinného života je možné teprve tehdy, jestliže rodiče či jiné osoby odpovědné za výchovu o to požádají, pokud o to požádá dítě, či pokud se objeví skutečnosti nasvědčující ohrožení dítěte. SPOD se poskytuje bezplatně všem dětem mladším 18 let, pokud zletilosti nenabýly dříve.

OSPOD především zajišťuje

- Komplexní sociálně-právní poradenství rodinám s nezletilými dětmi

- Dále se zaměřuje na specifické agendy: sociální kuratela, NRP, domácí násilí a CAN
- Zajišťuje nepřetržitou pracovní pohotovost pro případy poskytnutí bezodkladné pomoci dětem, které se ocitnou bez jakékoliv péče nebo jsou-li jejich životy či příznivý vývoj vážně ohroženy nebo narušeny
- Sociální pracovníce OSPOD mají právo vstupovat do rodin v případě podezření na ohrožení práv a zájmů dítěte, pořizují záznamy, nahrávky, fotografie a videozáznamy

V rámci zákonných kompetencí OSPOD rozhoduje

- O uložení výchovného opatření dle §13 zákona SPOD (dohled, uložení povinnosti využít odbornou pomoc, dohled, napomenutí)
- O odmítnutí písemné žádosti rodičů nebo jiných osob odpovědných za výchovu dítěte o nahlédnutí do spisové dokumentace vedené o dítěti.

Náhradní rodinná péče

V situacích, kdy děti nemohou z nejrůznějších důvodů vyrůstat ve vlastní rodině, je třeba hledat optimální formu náhradní výchovy, která je také obsahem činnosti orgánů SPOD.

Formy NRP

- Osvojení
- Svěření dítěte do péče jiné fyzické osoby než rodiče
- Pěstounská a předpěstounská péče
- Poručenství
- Ústavní péče

Sociální pracovníce NRP zejména

- Podávají návrhy k soudu, pokud nastane situace, že děti nemohou vyrůstat ve vlastní rodině
- Ve věcech zprostředkování osvojení a pěstounské péče
 - Vyhledávají děti vhodné k osvojení nebo ke svěření do pěstounské péče
 - Vyhledávají osoby vhodné stát se osvojiteli či pěstouny
 - Přijímají žádosti osob, které mají zájem stát se osvojiteli, pěstouny a pěstouny na přechodnou dobu /podrobný přehled požadovaných dokladů viz příloha standardu/
 - Pravidelně sledují vývoj dětí, které byly svěřeny do výchovy jiných fyzických osob než rodičů
- Vyhodnocují situaci dítěte a sestavují individuální plán ochrany dítěte (dále jen IPOD)

Ucelené informace o NRP jsou dostupné na webovém portále www.adopce.com

Kontaktní osoby

- Mgr. Dana Balážová
- Bc. Pavlína Klabníková

Terénní sociální práce

Sociální pracovníce především:

- Zabezpečují zastupování dětí v případech, kdy je nemohou zastoupit rodiče (tzv. kolizní opatrovnictví), především v případech určení péče a výživy dětí, úpravy poměrů dětí před a po rozvodu rodičů, změny výchovného prostředí
- Řeší situaci dětí narozených mimo manželství a pomoc jejich rodičům
- Řeší nedostatečnou péči o děti a podávají návrhy soudu na omezení, zbavení nebo pozastavení výkonu rodičovské odpovědnosti
- Podávají podněty soudu na uložení výchovného opatření, na nařízení ústavní výchovy dětí, sledování výkonu ústavní a ochranné výchovy
- Řeší neodkladné úkony v případě, ocitne-li se dítě bez jakékoliv péče nebo jsou-li jeho život nebo příznivý vývoj vážně ohroženy
- Zprostředkují odbornou pomoc rodinám s dětmi (viz příloha č. 9 – přehled služeb a zdravotnických zařízení)

- Využívají metody případových konferencí (viz příloha č. 2 - Manuál k případovým konferencím)
- Vyhodnocují situaci dítěte a sestavují IPOD

Kontaktní osoby

- Mgr. Dana Balážová
- Bc. Helena Neumannová
- Bc. Martina Flecksteinová
- Bc. Pavlína Klabníková
- Mgr. Regína Bernardinová
- Bc. Veronika Šimková

Sociální kuratela

Sociální pracovnice především

- Řeší problematiku dětí, které se dopustily činu jinak trestného, a mladistvých, u nichž bylo zahájeno trestní stíhání, případně dětí, které se dopustily přestupku
- V rámci trestního řízení ve věcech nezletilých a mladistvých pachatelů trestné činnosti spolupracují s orgány činnými v trestním řízení (policie, státní zastupitelství, soudy pro mládež) zejména při poskytování součinnosti při jednotlivých úkonech a dále při zjišťování poměrů mladistvé či nezletilé osoby
- Účastní se hlavního soudního líčení v trestních věcech mladistvých a nezletilých v pozici účastníka řízení s právem podávat soudu návrhy a opravné prostředky
- V rámci zákonných kompetencí řeší problematiku dětí a mladistvých s opakovanými výchovnými problémy závažnějšího charakteru, při čemž úzce spolupracují se školami, zájmovými organizacemi, občanskými sdruženími, úřady práce, probační a mediační službou
- Podávají návrhy a podněty soudu
- Úzce spolupracují se školskými zařízeními pro výkon ústavní a ochranné výchovy, s věznicemi, kde sledují dodržování práv umístěných dětí a mladistvých
- Vyhodnocují situaci dítěte a sestavují IPOD
- Informují o tom, jak řešit záškoláctví (viz příloha č. 7)

Kontaktní osoby

- Mgr. Regína Lainerová
- Bc. Veronika Šimková

Domácí násilí a CAN

Syndrom CAN je definován jako poškození fyzického, psychického i sociálního stavu a vývoje dítěte. Můžeme ho definovat jako jakékoliv nenáhodné, vědomé i nevědomé konání rodičů, vychovatelů nebo jiné osoby vůči dítěti, které je v dané společnosti nepřijatelné nebo odmítané a které poškozuje tělesný, duševní i společenský stav a vývoj dítěte (Dunovský, 1995). Vymezení trestných činů proti dítěti včetně sankcí jsou upraveny zákonem č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, v platném znění. Také neoznámení nebo nezabránění trestnému činu týrání dítěte je trestným činem. Sociální pracovníci především:

- Podávají podněty na zahájení trestního stíhání rodičů či jiných osob zodpovědných za výchovu dítěte, je-li podezření ze spáchání trestného činu proti dítěti
- Spolupracují s odborníky z oboru zdravotnictví
- Spolupracují s policií, státním zastupitelstvím a soudy
- Zastupují zájmy nezletilých dětí v trestních řízeních
- Vyhodnocují situaci dítěte a sestavují IPOD
- Kontaktní osoby:
 - Bc. Helena Neumannová
 - Bc. Martina Flecksteinová

Komise pro sociálně právní ochranu dětí

Je zřízena starostou obce jako zvláštní orgán obce s rozšířenou působností, a to dle § 38 zákona č.359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZSPOD). Komise koordinuje výkon SPOD v rámci správního obvodu. V odůvodněných případech může projednat závažné kasuistiky rodin vedených OSPOD a doporučit další možný postup, včetně doporučení uložení výchovného opatření.

Informace pro děti

NEMUSÍ TO VĚDĚT VŠICHNI! MŮŽEŠ TO ŘÍCT NÁM

- Nevíš si rady? Bojíš se?
- Rodiče se rozcházejí. Máš strach, co s tebou bude?
- Ublíží ti někdo?
- Nemáš kamarády?
- Máš pocit, že to nezvládáš?

KAM SE MŮŽEŠ OBRÁTIT?

- Na internetu klikni na <http://www.linkabezpeci.cz/>
- Můžeš přijít na Městský úřad Nový Bor a hledat „svoji“ pracovníci sociálně-právní ochrany
- Můžeš se svěřit učitelům ve škole
- Můžeš přijít na policejní oddělení Policie České republiky v Novém Boru

Dokumenty důležité pro výkon OSPOD NOVÝ BOR

V přílohách standardu jsou podrobně zpracovány využívané pracovní postupy, vybrané modelové situace a kontakty na sociální pracovníce OSPOD a některé navazující spolupracující organizace.

Přílohy STANDARDU ČÍSLO 03

- Příloha číslo 1 – Kontakty na pracovnice OSPOD Nový Bor
- Příloha číslo 2 – Manuál k případovým konferencím
- Příloha číslo 3 – Odpovědi na dotazy – životní situace
- Příloha číslo 4 – Komise pro sociálně-právní ochranu dětí
- Příloha číslo 5 – Přehled dokladů potřebných k žádosti o zařazení do evidence žadatelů o NRP
- Příloha číslo 6 – Pomoc obětem trestných činů
- Příloha číslo 7 – Záškoláctví
- Příloha číslo 8 – Informace pro oběti domácího násilí
- Příloha číslo 9 – Přehled dostupných služeb v regionu
- Příloha číslo 10 – Přehled škol a školských zařízení
- Příloha číslo 11 – Přehled úřadů ORP Nový Bor
- Příloha číslo 12 – Vyhodnocení situace dítěte a individuální plány ochrany dítěte
- Příloha číslo 13 – Individuální plán ochrany dítěte
- Příloha číslo 14 – Letáček pro děti
- Příloha číslo 15 – Ztracené dítě
- Příloha číslo 16 – Obrázkový letáček pro děti
- Příloha číslo 17 – Justice a děti
- Příloha číslo 18 – Justice a mládež
- Příloha číslo 19 – Klub pro děti Vafle